

Heelheid

In deze parasja vinden we de priesterzegen, de *birkat kohanim* (6:24-26). Volgens rav Kook hebben de drie regels van deze zegen betrekking op drie verschillende terreinen. 'De Eeuwige zegene U en behoede u' heeft betrekking op het fysieke terrein: 'Moge je gezegend worden met voldoende levensonderhoud'. Volgens rabbi Nachman van Bratslav: dat je zoveel heilige rijkdom krijgt dat je voldoende tijd hebt om aan je spirituele ontwikkeling te werken. 'En behoede u': moge de Eeuwige je beschermen tegen alle kwaad. Ooit drong, juist toen ik in mijn ochtendgebeden bij de priesterzegen aangekomen was, een vreemde man mijn slaapkamer binnen. Ik riep: "Wat doet u hier?" Maar toen hij gevluht was dacht ik: "Poeh, dat had best gevaarlijk kunnen zijn." Ik voelde mij beschermd en diep dankbaar.

Dan de volgende zegening: 'Moge de Eeuwige zijn aangezicht over jou laten schijnen en je begunstigen.' Volgens rav Kook heeft dit betrekking op geestelijke verlichting en spirituele voortgang. Maar, zegt Kook,

verlichting brengt ook grotere verantwoordelijkheid en hogere morele eisen met zich mee. Je bent volledig verantwoordelijk voor de consequenties van je eigen keuzes. Je kunt niet meer een klein beetje kwaad spreken, of een klein beetje de waarheid verdraaien. Je

Zelfs in een klein beetje licht is alles aanwezig

moet werkelijk integer handelen. Volgens rabbi Nachman is 'en je begunstigen' de gunst die Mosjee vond in de ogen van de Eeuwige, met de dertien attributen van mededogen die we altijd zingen met de Hoge Feestdagen: 'Eeuwige, Eeuwige, barmhartige en genadige G'd die langzaam boos wordt en vol liefde is,' enzovoort. Moge de Eeuwige ons genadig zijn.

Rabbin
Hannah
Nathans

Die hogere eisen van de tweede zegen zouden ons kunnen ontmoedigen. Daarom, zegt rav Kook, is er de derde zegening: 'Moge de Eeuwige zijn gezicht optillen naar jou en voor jou vrede maken'. 'Zijn gezicht optillen' is een uitdrukking in het Hebreeuws voor soepel zijn, reukelijk, toegankelijk. Met deze derde zegening spreken we de wens uit dat de Eeuwige soepel met ons zal zijn, ook als we niet (helemaal) aan die hoge eisen voldoen. Maar mocht ons geweten toch opspelen, dan vragen wij voor ons een toestand van vrede te creëren. De Gerer rebbe zegt: met *sjalom* (vrede) wordt hier *sjlemut* bedoeld, heelheid, het binnenste punt van waarheid. Zelfs in een klein beetje licht is alles aanwezig. Als we ook maar één mitswa in vreugde doen, kan ons dat de heelheid geven die we nodig hebben. Zelfs de kleinste daad kan de oneindige volheid van G'ds aanwezigheid bevatten, vult rabbijn Arthur Green aan. Daarmee troost de derde zegening ons, na de hoge eisen van de tweede zegening, waaraan we twijfelen te kunnen voldoen. ■